

ҚОРЫТЫНДЫ

Құрметті оқушылар! Отан тарихы курсың тәмамдап, аса маңызды даталар, оқиғалар, құжаттар туралы білім алдыңдар. Материалды жүйелі түрде игеру білімдеріңді одан әрі толықтыра түседі және қоғамның тарихи дамуы жөніндегі ой-өрістеріңді кеңейтеді.

Оқулықта ұсынылған тарихи оқиғалар, егер естеріңде болса, 1914 жыл оқиғасын баяндаудан, яғни миллиондаған жазықсыз адам өмірін қиған Бірінші дүниежүзілік соғыстан басталып, жаңа дәуірмен – әлемдік саяси картада жаңа, зайырлы, демократиялық мемлекеттің – Астана деп аталатын бас қаласы бар Қазақстан Республикасының орнығуымен аяқталады.

Бүгінде жаңа Елорданың құрылысы игілікті өзгерістің белгісіне айналды. Астанада қысқа мерзім ішінде дамыған инфрақұрылымды заманауи әсем мегаполис бой көтерді.

Мемлекеттік сыртқы саясатта да айтарлықтай табысқа қол жеткізілді. Қазақстан халықаралық қауымдастықтың толық құқықты мүшесі болды. Мемлекеттің алғаш қалыптасу барысында еліміздің Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев қыруар рөл атқарды.

Жаңадан ірге көтерген ел миллиондаған қазақстандықтардың ерен еңбегі мен қайрат-қажыры арқасында табысқа қол жеткізді.

Мемлекетіміздің одан әрі жасампаздықпен дамуы, жас ұрпақ, өздеріңе байланысты.

Менің елім, менің елім,
Гүлің болып егілемін,
Жырың болып төгілемін, елім!
Туған жерім менің – Қазақстаным!

Қазақстан Өнұранының осы өлең жолдары қазақстандықтардың тіршілігі мен табысының символына айналды. Қазақстан тарихын оқу арқылы еліміздің бастан кешкен қиын күндерімен таныс болдыңдар, ол күндер артта қалды. Жас достар, бақытты болашақ үшін қолдан келгеннің бәрін жасайтын жаңа дәуір ұрпағысыңдар, достығы мен береке-бірлігі жарасқан елдің азаматы ретінде білім мұхитының айдынында еркін жүзе беріңдер.

Жас мемлекетіміз жаңа биіктерге қадам басу жолында. Қымбатты оқушылар, мектеп пәнін оқуда және мемлекетіміздің тарихы мен мәдениеті туралы білім алуда табысқа жетулеріңе тілектеспіз.

Білім сапарыңдағы қадамдарың құтты болсын!

ҚОСЫМШАЛАР

ҚИЫНДАТЫЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР

№1 тапсырма

ЭНЦИКЛОПЕДИЯ

«Қазақстан Бірінші дүниежүзілік соғыс және 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс жылдарында, 1917 жылғы Ақпан мен Қазан революциялары кезінде, жаңа экономикалық саясат пен индустрияландыру жылдарында» тақырыптары бойынша өткен сабақ пен оқулық материалдары негізінде шағын энциклопедиялық сөздік құрастырыңдар. Сөздіктің төмендегі талаптарға сай болғаны жөн:

– Сөздікте барлық басты тарихи оқиғалар, белгілі есімдер мен даталар қамтылуы тиіс.

– Алфавиттің әрбір әрпінен («Й», «Б», «Ъ»-дан басқасынан) басталатын деректердің болуы шарт.

– Жиналған ақпараттар мен құжаттардың әр түрлі болуы (оқулық мәтіндері, мемуарлар, көркем әдебиеттен үзінділер, суреттер).

– Тарихи оқиғалар мен кезеңдерге өзіндік көзқарастың немесе баға берудің болуы.

– Логикалық жүйеліліктің сақталуы.

№2 тапсырма

ПОРТФОЛИО ҚҰРАСТЫРЫҢДАР

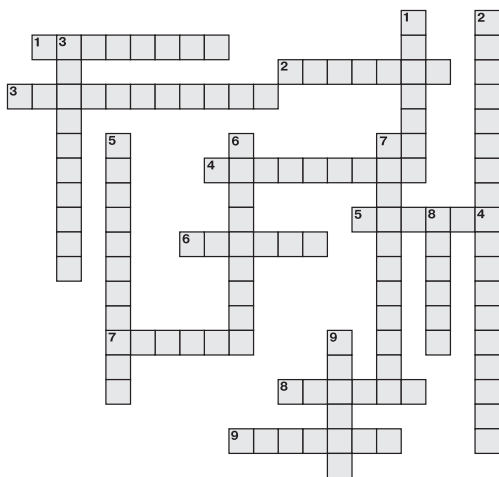
Портфолио – портфель сөзінен шыққан. Берілген тақырыпқа арналған материалдарды жұрт назарына көрнекі түрде ұсыну болып табылады. Өдетте жұмыс нәтижелері тақырыпты ашатын неғұрлым маңызды деректерді көрсететін стенд немесе жиналмалы кітапшаларда жинақталады, қалған барлық материалдар папкаларда сақталады да, толықтырулар ретінде ұсынылады.

Портфолио құрастыру үшін шағын топтарға бірігіңдер.

Портфолиоға өздерің жазған шығармаларды, суреттерді, сөзжұмбақтарды, конспектілерді, фотосуреттерді, газет пен журнал мақалаларының көшірме даналарын, баға мен өзіне-өзі баға беру парақтарын, әдебиеттер тізімін т.б. құжаттарды жинақтаңдар.

Портфолионы отбасы мұрағаты, мұражай көрмесі түрінде жасауға болады. Жиналған материалдарды жүйелеуде тарихи кезеңдерге немесе белгілі бір салаларға бөлу қағидаларын ұстанған жөн.

СӨЗЖҰМБАҚ

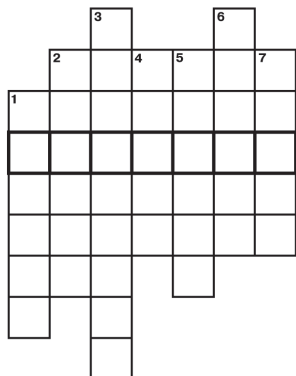
Көлденеңінен: 1. 1938–1945 жылдардағы Қазақстан басшысы. 2. 1955–1956 жылдардағы Қазақстан Компартиясы ОК-нің бірінші хатшысы. 3. 1921 жылғы қаңтар–шілде айларындағы РК(б)П Киробкомының жауапты хатшысы. 4. 1946–1954 жылдардағы Қазақстан басшысы. 5. Д. А. Қонаевты алмастырған бірінші хатшы. 6. 1945 жылдың мамырынан 1946 жылдың маусымына дейінгі аралықтағы Қазақстан Компартиясы ОК-нің бірінші хатшысы. 7. Бұл басшының орнынан алынуынан соң, Алматыдағы 1986 жылғы желтоқсан оқиғалары басталды.

8. 1962–1964 жылдардағы Қазақстан басшысы. 9. Республиканың бұл басшысын Левон деп атады.

Тігінен: 1. Қазақстандық бұл басшы кейіннен КОКП ОК-нің Бас хатшысы болды. 2. Республикада ауыл шаруашылығын ұжымдастыруды жүргізуші басшы. 3. 1922–1924 жылдардағы РК(б)П ОК Кирбюросының хатшысы. 4. Голощекинді алмастырған республика басшысы. 5. 1920 жылдың мамыры – қыркүйегіндегі РК(б)П қыроблбюросының төрағасы. 6. Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті. 7. Тың эпопеясы басталған кездегі Қазақстан басшысы. 8. 1957–1960 жылдардағы Қазақстан Компартиясы ОК-нің бірінші хатшысы. 9. 1920–1921 жылдардағы Қазақстан басшысы.

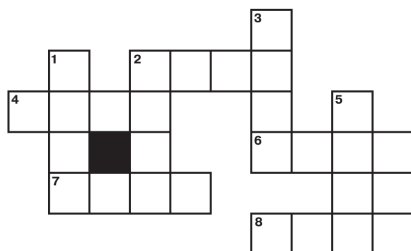
АНАГРАММА

Ескерту: егер анаграмма дұрыс шешілсе, ерекше сызылған торкөздерден Қазақстан астанасы болған қаланың атын оқуға болады.

1. Д. А. Қонаевтың орнына қойылған Қазақстан Компартиясы ОК-нің бірінші хатшысы. 2. Қазақстан аумағында болған сталиндік лагерь. 3. Қазақтың атақты балуаны, француз күресінен дүниежүзінің чемпионы, күш атасы. 4. Қазақстан Парламентінің палатасы. 5. «Ленинградтық өрендерім» өлеңінің авторы, атақты ақын Ж... . 6. Қазақстандағы облыс. 7. Әулиеата – Мирзоян – Жамбыл –

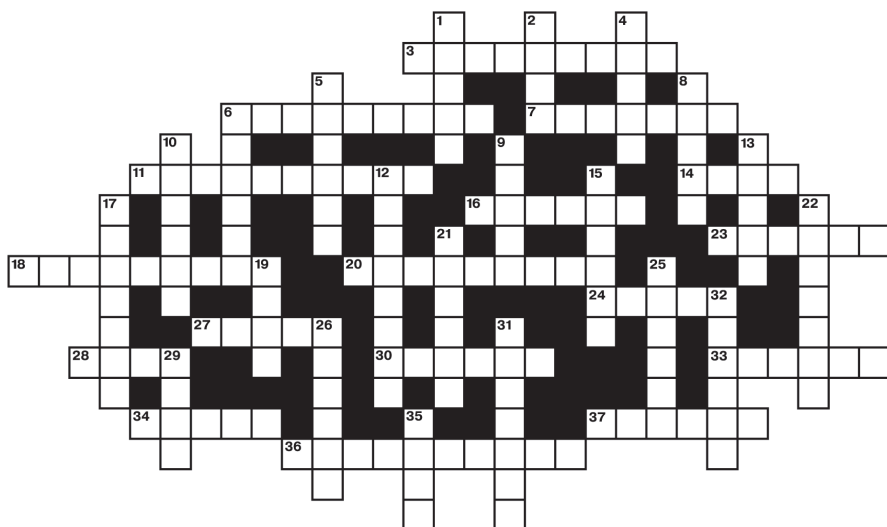
ХРОНОЛОГИЯЛЫҚ СӨЗЖҰМБАҚ

Тігінен: 1. Ю. А. Гагарин ғарышқа сапар шеккен жыл. 2. Мәскеу қаласында жазғы олимпиадалық ойындар өткен жыл. 3. Ұлы Отан соғысы басталған жыл. 5. КСРО-да Азық-түлік бағдарламасы қабылданған жыл.

Көлденеңінен: 2. Американдықтардың Айға бірінші рет қонған жылы. 4. Әскери-саяси НАТО блогы құрылған жыл. 6. Қазақстанда ұлттық валюта енгізілген жыл. 7. XX ғасырдың бас кезіндегі Ресейдегі революция басталған жыл. 8. КСРО құрылған жыл.

СӨЗЖҰМБАҚ

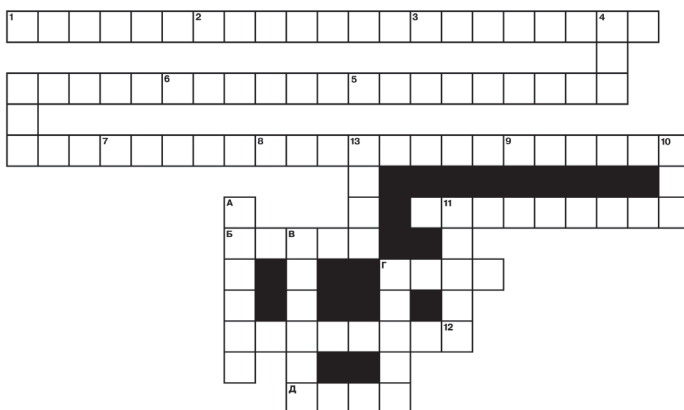

Көлденеңінен: 3. Мемлекет тарапынан жасалатын жазалау шаралары, қуғындау. 6. Қазақстандағы «Кіші Қазан» идеясының авторы. 7. Қазақтың батырлар жырының бас кейіпкері. 11. Отар иеленуші мемлекет. 14. Қазақтың ұлы ақыны, ойшылы. 16. Монғол шапқыншылығына қарсы ерлікпен күрескен қазақ жеріндегі қала, әл-Фарабидің отаны. 18. «Халық Қаһарманы», КСРО халық артисі, әйгілі қазақ әншісі. 20. Халықтық дауыс берудің бір түрі. 23. Киіз үйге төселетін төсеніш. 24. Дүниежүзілік дін. 27. Өрмектеп тоқылатын төсеніш. 28. Халықаралық келісім (мысалы, «Антикоминтерндік ...»). 30. 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыстың батыры. 33. Мұсылмандардың қасиетті қалаларының бірі. 34. Қазақтың қаһарман қызы, Кеңес Одағының Батыры Ө. Молдағұлова қайтыс болған жер. Ресейдегі облыс. 36. Экономикалық дамудың түрі. 37. Қазақтардың көне музыкалық аспабы.

Тігінен: 1. КСРО-дағы қуғындау саясатына дем берушілердің бірі, И. В. Сталиннің жақын серігі. 2. Қазақстандық ұшқыш, екі дүркін Кеңес

Одағының Батыры. 4. Алғашқы қазақ журналы. 5. Монархиялық мемлекеттің басшысы. 6. Атырау қаласының бұрынғы аты. 8. Қазақстанмен шектесетін мемлекет. 9. Қазақстанның шығысындағы ең ірі өзен. 10. Жеті атаның соңғы буыны. 12. Қағаз ақшаның құнсыздануы. 13. Алматы қаласының гербінде бейнеленген аң, қазақша жыл атауы. 15. Саяси ұйым. 17. Қазақ ертегісіндегі тау көтеретін алып бала. 19. Қазақстандағы теңіз. 21. Жоңғарларды талқандауға үлкен үлес қосқан қазақ ханы. 22. Айналысқа құнды қағаздар мен ақшаны шығару. 25. Қазақстанның 1929–1998 жылдардағы астанасы. 26. Целиноград – Ақмола – 29. Кеңестер Одағының Телеграф Агенттігі (қысқарған түрі). 31. Қоғамдық тәртіпті сақтаумен айналысатын мемлекеттік мекеме. 32. Қазақстан аумағынан сүйектері көп табылған, құрып біткен өте ежелгі замандағы жануар. 35. ... – НКВД–КГБ (КСРО-дағы мемлекеттік қауіпсіздік органы).

ЧАЙНВОРД- СӨЗЖҰМБАҚ

Чайнворд:

1. Бірінші дүниежүзілік соғыс жылдарындағы әскери-саяси одақ.
 2. Өкімет билігін жоққа шығаратын саяси ағым.
 3. Мемлекет басқару формасы.
 4. Егемендіктің бұзылуы.
 5. 1956 жылдың наурызынан 1957 жылдың желтоқсанына дейінгі Қазақстан Компартиясы ОК-нің бірінші хатшысы.
 6. Басқалардың пікірімен санаспай шешім қабылдау.
 7. КСРО-ның астанасы.
 8. Өзін-өзі басқару.
 9. Түркістандағы Қожа Ахмет ... кесенесі.
 10. Сайланып қойылатын қызмет адамының міндетін орындауға кірісу рәсімі.
 11. Дүниежүзілік дін.
 12. Қазақ қызы, Кеңес Одағының Батыры.
 13. «Алаш ...»

Сөзжұмбақ

Көлденеңінен: Б. Кебеже. Г. Ауыл. Д. Ұлы ақын.

Тігінен: А. Қазақстандағы көл. В. Целиноград...–Астана. Г. Қазақстандағы жабылған сынақ полигоны.

№4 тапсырма

ТАҚЫРЫПТЫ ТАҢДАП АЛЫП, ШЫҒАРМА ЖАЗЫНДАР

1. Менің Отаным – Қазақстан.
2. Менің арманымдағы Қазақстан.

№5 тапсырма

**ҰСЫНЫЛҒАН ТАҚЫРЫПТАРДЫҢ БІРЕУІНЕ
ӨНГІМЕ ҚҰРАСТЫРЫҢДАР**

1. Астана қаласы – Қазақстан Республикасының астанасы.
2. Ұлы даланың перзенттері.
3. Ұлы елдің ұлы тұлғалары.
4. Қазақстан – бейбітшілік пен келісімнің, сүйіспеншілік пен мейірімділіктің отаны.
5. Мен және қазіргі заманғы Қазақстан.
6. Қазақстан Республикасы: тарихы және қазіргі заман.
7. Алматы қаласы – Қазақстанның мәдени орталығы.
8. Қазақтың ұлттық музыкалық аспаптары.
9. Өйгілі апорт.
10. Қазақстан мұражайлары.
11. Йасауи мұражайы – Қазақстандағы зиярат орталығы.
12. Наурыз – бейбітшілік пен ізгілік мейрамы.

№6 тапсырма

МОЗАИКА ҚҰРАСТЫРЫҢДАР

Мозаикада тарихи оқиғаларға қатысты даталар, терминдер, кілттік сөздер көрсетілген. Сендердің міндеттерің мозаикада жасырылған тарихи оқиғаларды анықтап, оларды хронологиялық тарихи ретіне қарай орналас-тыру. Сонымен бірге әрбір тарихи оқиғаға сәйкес датасы қойылуы керек.

Жариялылық	ЖЭС	Гагарин	1941–1945 жылдар
Торғай орталығы	Ядролық қаруды сынауға мораторий	«Аз и Я»	Тың
Бірінші дүние-жүзілік соғыс	Ұжымдастыру	«Әскери коммунизм»	Тәуелсіздіктің жариялануы
Карточкалық жүйені жою	«Стратегия–2050»	ТМД	Желтоқсан оқиғасы
1953	«Жылымық...»	Индустрияландыру	Ұлттық валюта

№7 тапсырма

ТРИАДА

Триаданы тарихи үдерістің себеп-салдарлық принципі бойынша құрастырыңдар.

А	?	?	?
Ә	1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс	Ауыл шаруашылығын ұжымдастыру	Өнеркәсіпті индустрияландыру
Б	?	?	?

«А» жолағы – тарихи оқиғалардың себептері.

«Ә» жолағы – тарихи оқиғалар.

«Б» жолағы – көрсетілген тарихи оқиғалардың салдарлары.

ҚАЗАҚСТАН КОМПАРТИЯСЫ ОРТАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ БІРІНШІ ХАТШЫЛАРЫ

Пестковский Станислав Станиславович (1882–1943) – 1920 жылдың мамыры мен қыркүйегі аралығында РК(б)П Қырғыз (қазақ) облыстық бюросының жауапты хатшысы (төрағасы).

Акулов Иван Алексеевич (1888–1938) – 1920 жылдың қыркүйегінен 1921 жылдың қаңтары аралығында РК(б)П Қырғыз (қазақ) облыстық бюросының жауапты хатшысы (саяси хатшы).

Мырзағалиев Мұхамед Кафи (1887–1938) – 1921 жылдың қаңтары мен шілдесі аралығында РК(б)П Қырғыз (қазақ) облыстық бюросы мен облыстық комитетінің (бірінші) жауапты хатшысы.

Костеловская Мария Михайловна (1878–1964) – 1921 жылдың шілдесі мен тамызы аралығында РК(б)П Қырғыз (қазақ) облыстық комитетінің жауапты хатшысы.

Коростелёв Георгий Алексеевич (1885–1932) – 1921 жылдың қыркүйегінен 1924 жылдың қазаны аралығында РК(б)П Қырғыз (қазақ) облыстық комитетінің жауапты хатшысы. 1922 жылдың тамызынан 1924 жылдың қазаны аралығында РК(б)П Қырғыз (қазақ) облыстық бюросы Орталық Комитетінің хатшысы.

Нанейшвили Виктор Иванович (1878–1940) – 1924 жылдың қыркүйегінен 1925 жылдың маусымы аралығында РК(б)П Қырғыз (қазақ) облыстық комитетінің – Қазақ өлкелік комитетінің жауапты хатшысы.

Голощекин Филип Исаевич (1876–1941) – 1925 жылдың шілдесінен 1933 жылғы қаңтар аралығында РК(б)П Қазақ өлкелік комитетінің 1-хатшысы.

Мирзоян Левон Исаевич (1897–1939) – 1933 жылдың қаңтарынан 1937 жылдың соңына дейін Қазақстан Компартиясы ОК бірінші хатшысы.

Скворцов Николай Александрович (1899–1974) – 1938–1945 жылдары Қазақстан Компартиясы ОК бірінші хатшысы.

Борков Геннадий Андреевич (1905 жылы туған) – 1945 жылдың мамырынан 1946 жылдың маусымы аралығында Қазақстан Компартиясы ОК бірінші хатшысы.

Шаяхметов Жұмабай (1902–1966) – 1946–1954 жылдары Қазақстан Компартиясы ОК бірінші хатшысы.

Пономаренко Пантелеймон Кондратьевич (1902–1984) – 1954–1955 жылдары Қазақстан Компартиясы ОК бірінші хатшысы.

Брежнев Леонид Ильич (1906–1982) – 1955 жылдың тамызынан 1956 жылдың наурызы аралығында Қазақстан Компартиясы ОК бірінші хатшысы.

Яковлев Иван Дмитриевич (1910 жылы туған) – 1956 жылдың наурызынан 1957 жылғы желтоқсан аралығында Қазақстан Компартиясы ОК бірінші хатшысы.

Беляев Николай Ильич (1903–1966) – 1957 жылдың желтоқсанынан 1960 жылғы қаңтар аралығында Қазақстан Компартиясы ОК бірінші хатшысы.

Қонаев Дінмұхамед Ахметұлы (1912–1993) – 1960–1962 жылдары және 1964–1986 жылдары Қазақстан Компартиясы ОК бірінші хатшысы.

Юсупов Ысмайыл (1914 жылы туған) – 1962 жылдың желтоқсанынан 1964 жылғы желтоқсан аралығында Қазақстан Компартиясы ОК 1-хатшысы.

Колбин Геннадий Васильевич (1927–1997) – 1986 жылдың желтоқсанынан 1989 жылғы маусым аралығында Қазақстан Компартиясы ОК 1-хатшысы.

Назарбаев Нұрсұлтан Әбішұлы (1940 жылы туған) – 1989 жылдан Қазақстан Компартиясы ОК бірінші хатшысы. 1990 жылғы 24 сәуірде Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесі Н. Ә. Назарбаевты Қазақ Кеңестік Социалистік Республикасының президенттігіне сайлады. Қазір – Қазақстан Республикасының Президенті.

ТАРИХИ АНЫҚТАМА

- 1911–1915 ж. – Аграрлық-демократиялық бағыттағы «Айқап» журналы (бас редакторы М. Сералин) шықты.
- 1913–1918 ж. – Либералдық-демократиялық бағыттағы «Қазақ» газеті шықты.
- 1914 ж. 1 тамыз – Бірінші дүниежүзілік соғыс.
- 1918 ж. 11 қараша
- 1916 ж. 25 маусым – Патшаның Орта Азия мен Қазақстан бұратаналарын майдан шебіндегі қорғаныс құрылыстарын салу жұмыстарына шақыру туралы жарлығы. Жарлық – 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің басталуына себеп болды.
- 1916 ж. шілде– тамыз – Қазақ демократияшыл зиялыларының халыққа үндеуі.
- 1916 ж. 23 тамыз – Генерал-губернатор Куропаткиннің құпия бұйрығы бойынша әскерге алудан босатқандар: қызметтегілер, мұсылман дін басшылары, бұратаналардан шыққан полиция қызметкерлері, есепшілер мен бухгалтерлер.
- 1916–1917 ж. – Қазақстан мен Орта Азиядағы ұлт-азаттық көтеріліс.
- 1917 ж. 27 ақпан – Ресейдегі Ақпан буржуазиялық-демократиялық революциясы.
- 1917 ж. – Уақытша үкіметтің, еңбекшілер Кеңестері мен қазақ комитеттерінің құрылуы.
- 1917 ж. – Бүкілресейлік мұсылман съезі.
- 1917 ж. – Майданға алынғандарды қайтару.
- 1917 ж. – Орынбордағы I жалпықазақ съезі.
- 1917 ж. – «Шура-ислами» партиясының құрылуы.
- 1917 ж. шілде – «Алаш» партиясының құрылуы.
- 1917 ж. тамыз– қараша – Ө. Жангелдиннің интернационалдық отрядының экспедициясы.
- 1917 ж. 25 қазан – Ресейдегі Қазан революциясы.
- 1917 ж. – «Үш жүз» партиясының құрылуы.
- 1917 ж. – Меркеде «Қазақ жастарының революциялық одағы» (Т. Рысқұлов) құрылды.
- 1917 ж. – С. Сейфуллин Ақмола қаласында «Жас қазақ» ұйымын құрды.
- 1917 ж. қазан – Қазақстанда Кеңес өкіметінің орнауы.
- 1918 ж. наурыз
- 1917 ж. қараша – «Қоқан автономиясы» (М. Тынышбаев, М. Шоқай).
- 1918 ж. ақпан
- 1917 ж. желтоқсан – Орынбордағы II жалпықазақ съезі. «Алашорда» үкіметі құрылды (Басшысы – Ө. Бөкейханов). Астанасы – Семей қаласы.
- 1918 ж. наурыз – Верныйда (Алматы) Кеңес өкіметінің орнауы.
- 1918 ж. мамыр – Өскери міндеткерліктің енгізілуі.
- 1918 ж. көктем – В. И. Лениннің ірі өндіріс орындарын национализациялау туралы Декреті шықты.
- 1918 ж. мамыр – Чехословак корпусының бүлігі.

- 1918 ж. мамыр – – Қазақстандағы шетел интервенциясы мен Азамат
1920 маусым соғысы.
- 1918 ж. тамыз – – Солтүстік Жетісудағы Черкасск қорғанысы.
- 1919 ж. шілде
- 1919 ж. қаңтар – Азық-түлік салғырты.
- 1919 ж. – Орынбордың Қазақстанға қосылуы туралы шешім
19 қыркүйек қабылданды.
- 1920 ж. маусым – Верныйдағы антикеңестік бүлік.
- 1920 ж. 26 тамыз – Қырғыз (қазақ) АКСР-інің құрылуы.
- 1920 ж. – ҚАКСР еңбекшілерінің құқығы Декларациясы.
- 1920–1924 ж. – Автономиялы Қырғыз (Қазақ) Кеңестік Социалистік
Республикасының бірінші астанасы – Орынбор қаласы.
- 1921 ж. қаңтар – ҚазАКСР ХКК-нің «Қырғыз (қазақ) және орыс тілде-
рін пайдалану тәртібі туралы» Декреті қабылданды.
- 1921 ж. наурыз – Жаңа экономикалық саясатқа көшу (X партия съезінің
азық-түлік салғыртын азық-түлік салығымен алмас-
тыруы).
- 1921 ж. 14 наурыз – Түркістан Республикасы ОАК-нің Верный қаласы атын
Алматы деп өзгерту туралы Декреті.
- 1921 ж. – «Қосшы» одағы құрылды.
- 1921 ж. жаз – Құрғақшылық, аштық.
- 1921–1922 ж. – Жер-су реформасы (ЖЭС-тің құрамдас бөлігі), қазақ-
тарға патша тартып алған жерлер қайтарылды.
- 1922 ж. – КСРО-ның құрылуы.
- 1922 ж. көктем – Қазақ даласына «Қызыл керуен» кешенді экспедициясы
жіберілді, оны Ө. Жангелдин басқарды, экспедиция
Орынбордан Семейге дейін жол жүріп өтті, мақса-
ты – Кеңес өкіметінің декреттерін насихаттау мен
ұлттық саясатты түсіндіру.
- 1923 ж. қараша – Қазақстан ОАК «Іс қағаздарын Қырғыз (қазақ) тілінде
жүргізу туралы» Декрет қабылдады.
- 1924 ж. – Орта Азия республикаларының ұлттық-мемлекеттік
шекарасын белгілеу. Қазақ жерлерінің тұтастай
ҚАКСР құрамына өтуі.
- 1924 ж. – «Сауатсыздықты жою» қоғамы құрылды.
- 1924 ж. 27 қазан – КСРО ОАК қаулысымен Қазақ АКСР құрамына Түр-
кістанның қырғыз (қазақ) бөлігі қосылды.
- 1925 ж. – Қазақ халқының тарихи дұрыс атауын қалпына кел-
тіру және Қырғыз АКСР-ін Қазақ АКСР-і деп қайта
атау.
- 1925 ж. – Қазақ АКСР-і астанасын Орынбордан Қызылордаға
көшіру.
- 1925–1933 ж. – РК(б)П Қазақ өлкелік комитетінің бірінші хатшы-
сы – Ф.И. Голощекин. Қазақ ауылдарының «Кіші
Қазан» бағыты.
- 1926 ж. 13 қаңтар – Қазақ мемлекеттік драма театрының ашылуы.
- 1926–1941 ж. – Өндірісті индустрияландыруды өткізу.
- 1927–1931 ж. – Түркістан–Сібір темір жолы (Түрксіб) құрылысы.

- 1928–1933 ж. – Ұжымдастыру. Тұрғындар 2 млн адамға (қазақтар) кеміді немесе бастапқы санынан 49% -ға азайды.
- 1928 ж. – Алғашқы жоғары оқу орнының – Қазақ мемлекеттік педагогикалық институтының ашылуы.
- 1928–1932 ж. – Бірінші бесжылдық жылдары.
- 1928 ж. 27 тамыз – Қазақстан ОАК пен ХКК «Аса ірі және жартылай феодал байларды тәркілеу және жер аудару туралы» Декретке қол қойды.
- 1928 ж. – «Қызыл астана құрылысының арандатушылығы ашылды, яғни талантты сәулетшілер мен инженерлер тобы (П. Буддаси, С. Голдгор, М. Тынышбаев т.б.) құрындалды.
- 1928 ж. тамыз – Ірі байлардың шаруашылықтарын тәркілеу. 145 мың-
1933 ж. 1-жартысы ірі қара мал тартып алынды.
- 1929 ж. – Мал дәрігерлік институты ашылды.
- 1929 ж. – Қазақ жазуы араб әрпінен латын әрпіне көшірілді.
- 1929 ж. – Қазақ АКСР-і астанасын Қызылордадан Алматы қаласына көшіру.
- 1929–1933 ж. – Күштеп ұжымдастыру. Тұрғындардың аштықтан жаппай қырылуы мен республикадан тыс жерлерге көшуі.
- 1929–1931 ж. – Шаруалардың күштеп ұжымдастыруға қарсы шығуы. Шамамен 80 мың адам қатысқан 372 көтеріліс.
- 1930 ж. – ОАК пен ХКК-нің «Жалпыға бірдей міндетті білім туралы» қаулысы. Міндетті бастауыш білім берудің енгізілуі.
- 1930 ж. – Жаппай саяси құғын-сүргін. 27 мыңнан аса адам атылды, ГУЛАГ-та 101 мың қазақстандық отырып шықты.
- 1930 ж. 4 сәуір – Ж. Аймауытов ату жазасына кесілді.
- 1930–1932 ж. – Қазақстандағы ашаршылық.
- 1931 ж. – Медицина институты ашылды.
- 1931 ж. желтоқсан – Сауатсыз тұрғындарды жаппай міндетті оқыту енгізілді.
- 1931–1932 ж. – Қазақстаннан 1 млн 700 мың адам шетелге кетті.
- 1931–1933 ж. – 6,2 млн республика тұрғынының 2,1 млн-ы аштан қырылды; 40,5 млн малдан 01.01.33 жылы 4,5 млн бас қалды.
- 1932 ж. – Сталинге аштыққа байланысты апаттың көлемі туралы республика қайраткерлері хат жазды. Ф. Мүсірепов, М. Ғатаулин, М. Дәулетқалиев, Е. Алтынбеков, Қ. Қуанышев («Бесеудің хаты»).
- 1933 ж. – Аштықпен байланысты апат көлемі туралы Т. Рысқұлов Сталинге хат жазды.
- 1934 ж. – ҚазМУ-дің ашылуы.
- 1936 ж. 9 ақпан – ҚАКСР ОАК қаулысы – «қазақтар», «Қазақстан» деп жазуға шешім қабылданды.
- 1936 ж. – Қазақ АКСР-ін одақтық республика етіп қайта құру (ҚазКСР).
- 1937 ж. наурыз – Қазақ КСР-і Конституциясы қабылданды.

- 1937–1951 ж. – Халықтарды Қазақстанға күштеп көшіру.
- 1939 ж. – Қазақстан тұрғындарының сауаттылығы 65% -ға, ал қазақтар арасында 40% -ға жетті.
- 1939 ж. 1 қыркүйек – Екінші дүниежүзілік – Ұлы Отан соғысының басталуы.
- 1941 ж. 22 маусым
- 1941 ж. 16 қараша – Мәскеу түбіндегі Дубосеково разъезінде 28 панфиловшы-батырлар ерлік көрсетті.
- 1945 ж. 9 мамыр – Фашистік Германияны талқандаған Жеңіс күні.
- 1945 ж. 2 қыркүйек – Екінші дүниежүзілік және Ұлы Отан соғысы аяқталды.
- 1946 ж. наурыз – 1946–1950 жылдарға арналған КСРО-ның соғыстан кейінгі қалпына келтіру мен халық шаруашылығын дамытудың бесжылдық жоспары туралы Заң қабылданды.
- 1946 ж. – Қазақ КСР Ғылым академиясы құрылды (бірінші президенті – Қ. И. Сәтбаев).
- 1947 ж. – Ақша реформасы.
- 1947 ж. желтоқсан – Азық-түлік және өндірістік тауарлардың карточкалық жүйесі жойылды.
- 1947 ж. – Е. Бекмахановтың «XIX ғасырдың 20–40-жылдарындағы Қазақстан» атты монографиясы жарық көрді, осы кітабы үшін ол буржуазияшыл ұлтшыл деп жарияланды.
- 1949 ж. – Семей ядролық полигонындағы алғашқы жер үсті жарылысы.
- 1952 ж. – Е. Бекмахановты сот алқасы 25 жылға соттады.
- 1953 ж. 5 наурыз – И. В. Сталин қайтыс болды.
- 1954 ж. – Е. Бекмаханов Қазақстанға оралды.
- 1954 ж. – Тың және тыңайған жерлерді игерудің басталуы.
- 1954–1959 ж. – Қазақстан тыңын игеруге 20 млрд сом жұмсалды.
- 1954–1962 ж. – Тың игеруге КСРО-ның еуропалық бөлігінен 2 млн адам келді.
- 1954–1965 ж. – Қазақстанға өндіріс пен транспортта жұмыс істеуге 0,5 млн адам келді.
- 1955 ж. – Байқоңыр ғарыш кешенін іске қосу.
- 1956 ж. – Жалпыға бірдей міндетті жетіжылдық білім беруді енгізу.
- 1956 ж. – КОКП XX съезі Сталиннің жеке басына табынуды айыптады.
- 1957 ж. – Экономикалық аумақтық ұстаным бойынша басқаруды қайта құру.
- 1959 ж. – Металлургия комбинатындағы құрылысшылардың ауыр жағдайына байланысты Теміртау қаласындағы толқулар.
- 1959 ж. – Жаппай міндетті сегізжылдық білім берудің енгізілуі.
- 1959 ж. – Халық санағын жүргізу.

- 1960 – 1962 ж. – Д. А. Қонаев Қазақстан Компартиясы ОК бірінші хатшысы болып қызмет етті.
- 1961 ж. – Ақмола қаласы атын Целиноградқа ауыстыру.
- 1961 ж. 12 сәуір – Ю. А. Гагариннің адамзат тарихында алғаш рет ғарышқа ұшуы.
- 1963 ж. – Ядролық қаруды ауада, ғарыш кеңістігінде және су астында жаруға тыйым салу туралы шарт.
- 1965 ж. – Шаруашылық реформасы: өнеркәсіп салалары бойынша одақтық-республикалық министрліктердің құрылуы (Совнархоздар таратылды).
- 1969 ж. – Даман аралында, Жалаңашкөлде Қытаймен қарулы қақтығыс.
- XX ғ. 60–70-ж. – Сауатсыздықты біржолата жою.
- XX ғ. 70-ж. – И. Н. Худенконың ауыл шаруашылығын басқарудың экономикалық әдістерін пайдалану жөніндегі бастамасы.
- XX ғ. 70-ж. – Жалшыға бірдей міндетті орта білім беруді енгізу.
- 1970 ж. – Қазақстан мәдениет саласында халықаралық байланыстарды ұлғайтты.
- 1974–1977 ж. – Екпінді құрылыстарға комсомолдық жолдамамен 25 мыңнан аса жігіттер мен қыздар жіберілді.
- 1977 ж. – КСРО Конституциясын қабылдау.
- 1978 ж. – Қазақ КСР Конституциясын қабылдау.
- 1979 ж. – Қазақстанда неміс автономиясын құруға қарсы Целиноградтағы (Ақмола) шеру.
- 1979 ж. желтоқсан –
– 1989 ж. Ауған соғысы.
- 1980 жж. – Экономикадағы, саясаттағы дағдарыс. Өндіріс саласындағы тоқырау.
- 1982 ж. – Азық-түлік бағдарламасының қабылдануы.
- 1985 ж. наурыз – М. С. Горбачев КОКП ОК Бас хатшысы болып сайланды.
- 1985 ж. сәуір – КОКП ОК сәуір Пленумы «Қайта құруға» бағыт ұстады.
- 1954–1986 ж. – Республикада қазақ тілінде оқытатын 600-ден аса мектеп жабылды.
- 1964–1986 ж. – Республиканы Д. А. Қонаев екінші рет басқарды.
- XX ғ. 80-ж. – Экономикадағы дағдарысты жағдай.
- 2-жартысы – Қазақстан Компартиясы ОК V Пленумы Д. А. Қонаевты орнынан алып, республиканың бірінші басшысы қызметіне Г. В. Қолбинді сайлады.
- 1986 ж. 17–
18 желтоқсан – Алматыдағы жаппай толқулар.
- 1987 ж. – Республиканың халық шаруашылығы құлдырай бастады.
- 1988 ж. – Ш. Құдайбердиев, А. Байтұрсынов, М. Жұмабаев, Ж. Аймауытов, М. Дулатовтар ақталды.

- 1989 ж. – Қарағанды шахтерлерінің ереуілі.
- 1989 ж. – О. Сүлейменов бастаған «Невада–Семей» экологиялық қозғалысы құрылды.
- 1989 ж. – «Әділет» тарихи-ағарту қоғамы құрылды.
- 1989 ж. 15 ақпан – Кеңес әскерлерін Ауғанстаннан шығару.
- 1989 ж. – Н. Ә. Назарбаевты Қазақстан Компартиясы ОК бірінші хатшылығына сайлау.
- 1989 ж. маусым – Жаңаөзен оқиғасы.
- 1989 ж. – «Тілдер туралы Қазақ КСР заңы» қабылданды, қазақ тілі мемлекеттік тіл болып жарияланды.
- 22 қыркүйек – Халық санағын жүргізу.
- 1989 ж. – «Азат» азаматтық қозғалысы құрылды (1991 ж. күзден – саяси партия).
- 1990 ж. – «Алаш», «Бірлік», «Желтоқсан» қозғалыстары пайда болды.
- 1990 ж. – Қазақстанның социал-демократиялық партиясы құрылды.
- 1990 ж. сәуір – Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесі Н. Ә. Назарбаевты Қазақ КСР-інің Президенті етіп сайлады.
- 1990 ж. – Президент «30–40-жылдар мен 50-жылдардағы заңсыз қуғын-сүргіннен жапа шеккен, ақталған азаматтарға көмек көрсету жөніндегі шаралар туралы» Жарлыққа қол қойды.
- 1990 ж. – Сауд Арабиясы қатысуымен – шетелмен бірлескен тұңғыш банк – «әл-Барақа-Банк Қазақстан» құрылды.
- 1990 ж. 25 қазан – Қазақстанның мемлекеттік егемендігі туралы Декларация қабылданды.
- 1990 ж. – Ақшаның құнсыздануы, инфляция, бағаның өсуі, халық тұтынатын тауарлардың жетіспеуі.
- 1991 ж. – Қазақстан Компартиясының кезектен тыс және төтенше съезі Коммунистік партияны таратуға шешім шығарды; жаңадан құрылған партия Социалистік деп аталды.
- 1991 ж. – Қазақстан комсомолы Қазақстан Жастары Одағы болып өзгертілді.
- 1991 ж. – Қазақстанда 48 кәсіби театр, 19 ұлттық-мәдени орталық жұмыс істеді.
- 1991 ж. қазан – Тұңғыш қазақ ғарышкері Т. Әубәкіров ғарышқа ұшты.
- 1991 ж. желтоқсан – Н. Ә. Назарбаев бүкілхалықтық сайлауда Қазақстан Президенті болып сайланды.
- 1991 ж. тамыз – Мәскеудегі мемлекеттік төңкеріс жасауға әрекет.
- 1991 ж. – Қазақ КСР Қауіпсіздік Кеңесінің құрылуы.
- 1991 ж. – Одақтық бағыныстағы мемлекеттік кәсіпорындардың Қазақ КСР үкіметі қарамағына өтуі.
- 1991 ж. – Қазақ КСР-інің алтын қоры мен алмаз қорын құру.
- 1991 ж. – Семей ядролық полигонының жабылуы.
- 1991 ж. – «Қазақстан халық конгресі» партиясының құрылуы.

- 1991 ж. – Қазақ КСР атауын Қазақстан Республикасына ауыстыру.
- 1991 ж. – Қазақстан Президентінің «Қазақстандағы 1986 жылғы 17–18 желтоқсандағы оқиғаларға қатысқаны үшін жауапқа тартылғандарды ақтау туралы» Жарлығы.
- 1991 ж.
8 желтоқсан – Минскідегі РҚФСР, Белоруссия және Украина басшыларының басқосуы: Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығын (ТМД) құру.
- 1991 ж.
10 желтоқсан – Алматыда Президент инаугурациясы өтті.
- 1991 ж. – Қазақстан Республикасының «Мемлекет тәуелсіздігі туралы» Конституциялық заңы қабылданды.
- 16 желтоқсан – 11 бұрынғы одақтық республика Алматыда ТМД құрылғаны туралы хаттамаға қол қойды, баспасөз конференциясын Н. Ө. Назарбаев ашты.
- 1991 ж. – Инфляцияның күшеюі, тұрғындардың басым бөлігі тұрмыс деңгейінің төмендеуі.
- 1991 ж. – Нарықтық экономиканы дамыту бағдары.
- 1992 – 1991 ж. – КСРО өмір сүрген кезең.
- 1992 ж. қаңтар – Қазақстанның алғашқы алтыны.
- 1992 ж. – Қазақстанның мемлекеттік тәуелсіздігін қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерін құру.
- 1992 ж. – Бағаны босату.
- 1992 ж. – Қазақстан Республикасының БҰҰ-ға толыққанды мүше болып қабылдануы.
- 1992 ж. қаңтар – Қазақстанды тәуелсіз мемлекет ретінде әлемнің 30-дан аса мемлекеті таныды.
- 1992 ж. – Қазақстанның ЕҚЫҰ мүшелігіне қабылдануы.
- 1992 ж.
29 қыркүйек – Қазақтардың дүниежүзілік алғашқы құрылтайы өтті.
- 1992 ж. қазан – Қазақстанның халықаралық Экономикалық Үлгі-мақтастық Ұйымына мүшелікке қабылдануы.
- 1992 ж. – Мемлекеттік рәміздер бекітілді: Ту, Елтаңба және Әнұран.
- 1992 ж. желтоқсан – Қазақстан халықтары форумы өтті.
- 1993 ж. 28 қаңтар – Қазақстан Республикасының алғашқы Конституциясы қабылданды.
- 1993 ж. 15 қараша – Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы – теңге енгізілді.
- 1993 ж. – Н. Ө. Назарбаев Лиссабон хаттамасына қол қойды, онда Қазақстан ядролық қарусыз аймақ деп жарияланды.
- 1994 ж. наурыз – Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі сайлауы.
- 1994 ж. сәуір – Министрлер Кабинетінің энергиямен қамтамасыз ету бағасын босату туралы қаулысы.

- 1994 ж. – Қазақстан мен Ресей Федерациясы арасындағы Байқоңыр ғарыш айлағын мерзімін ұзарту құқығымен Ресейге 20 жыл мерзімге жалға беру туралы келісім.
- 1994 ж. – Қазақстан, Қырғызстан және Өзбекстан арасында біртұтас экономикалық кеңістік – Орталық Азия одағын құру туралы шартқа қол қойылды.
- 1995 ж. 28 қаңтар – Екі палаталы кәсіби Парламент сайлауы өтті.
- 1995 ж. 30 тамыз – Бүкілхалықтық референдумда Қазақстан Республикасының екінші Конституциясын қабылдау (Конституция күні).
- 1995 ж. – Қазақстанның «Ислам конференциясы» ұйымына қабылдануы.
- 1996 ж. наурыз – Ресей, Қазақстан, Белоруссия мен Қырғызстан арасындағы экономикалық және гуманитарлық саладағы интеграцияны тереңдету туралы Шартқа қол қойылды (оған 1998 жылы сәуірде Тәжікстан Республикасы қосылды).
- 1997 ж. – Қазақстан Республикасының экономикасына шетел капиталын барынша тартуға бағдар.
- 1997 ж. – Ел астанасын Ақмола (Астана) қаласына көшіру.
- 1997 ж. – Ел Президентінің Қазақстан халқына Жолдауы – «Қазақстан – 2030-дың» жариялануы.
- 1997 ж. – «Қазақстан Республикасындағы тілдер туралы заңның» қабылдануы (Қазақстандағы тілдердің қолданылуының құқықтық негіздері белгіленді).
- 1997 ж. – Жалпыұлттық татулық және қуғын-сүргін құрбандарын еске алу жылы.
- 1998 ж. – Халықтар бірлігі мен ұлттық тарих жылы.
- 1999 ж. – Ұрпақтар бірлігі мен сабақтастығы жылы.
- 1999 ж. сәуір – Қ. Сәтбаевтың 100 жылдық мерейтойы.
- 2000 ж. – Мәдениет жылы.
- 2001 ж. – ҚР Тәуелсіздігінің 10 жылдығы.
- 2002 ж. – Денсаулық жылы.
- 2003 ж. – Астанада Әлемдік және дәстүрлі діндер басшыларының I съезі болып өтті.
- 2003–2005 ж. – Ауылды дамыту жылдары.
- 2006 ж. – Қазақстан Республикасы Өнүранының жаңа мәтіні бекітілді.
- 2008 ж. 6 шілде – Астана қаласының 10 жылдық мерейтойы атап өтілді.
- 2009 ж. – Қазақстан Президенті Н.Ә. Назарбаевтың «Дағдарыстан жаңару мен дамуға» атты халыққа Жолдауы.
- 2010 ж. – Қазақстан ЕҚЫҰ-ға төрағалық етті.
- 2011 ж. – Қазақстан Республикасының ИЫҰ-ға төрағалық етуі.
- 2011 ж. – Кедендік Одақ қызметінің басталуы.
- 2012 ж. – Қазақстан Республикасының Президенті Н. Ә. Назарбаевтың «Қазақстан–2050» стратегиясы – қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» атты халыққа Жолдауы.

ОҚУҒА ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР

(оқулық, оқу-әдістемелік, анықтамалық)

- Қазақстан Республикасының Конституциясы. – Алматы, 1995.
- Асфандияров С. Қазақстан тарихының очерктері. – Алматы, 1994.
- Әсіпов С. Қазақ қасіреті. – Алматы, 1994.
- Бекмаханов Е. ХІХ ғасырдың 20–40-жылдарындағы Қазақстан. Алматы, 1992.
- Бекмаханов Е., Бекмаханова Н. История Казахской ССР. Учебное пособие для 8–9 классов. – Алма-Ата, 1989.
- Иллюстрированная история Казахстана. В 4-х томах. Под редакцией Б. Аяғана. – Алматы, 2004–2005.
- История Казахстана (с древнейших времен до наших дней). Под ред. Козыбаева М. К. и др. – В 5-ти томах. – Т. 1–2. – Алматы, 1996–1997.
- История Казахстана. Хрестоматия / Сост. Козыбаев И. М., Козыбаев М. К. – Алматы, 1994.
- Кадырбаев А. Ш., Шаймерденова М. Д. Страна изучаемого языка: Республика Казахстан: История, география и культура Казахстана. М., 2012.
- Касымбаев Ж. К., Шаймерденова М. Д. История Казахстана. Учебно-методический комплекс. – Алматы, 1997, 1998, 1999, 2000.
- Кузембайұлы А., Абил Е. История Республики Казахстан. Учебное издание. – Алматы, 1998.
- Қазақстан. Ұлттық энциклопедия. 1–10 томдар. – Алматы, 2009.
- Қазақстан тарихы. Очерктер. – Алматы, 1993.
- Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін). Бес томдық. 1-3 томдар. – Алматы, 1996–2000.
- Қазақстан тарихы. Хрестоматия. Құрастырғандар М. Қ. Қозыбаев, І.М. Қозыбаев. – Алматы, 1994.
- Қазақстан тарихы. Тест жинағы. Оқу-әдістемелік құрал. Астана, 2005.
- Қозыбаев М. Қ. Ақтаңдақтар ақиқаты. Оқу құралы. – Алматы, 1992.
- Қозыбаев М. Қ. Тарих зердесі. 1–2-кітап. – Алматы, 1998.
- Қозыбаев М. Қ., Қозыбаев І. М. Қазақстан тарихы. 10-сынып оқушыларына арналған оқулық. – Алматы, 1997.
- Қойгелдиев М. Алаш қозғалысы. Көмекші оқу құралы. – Алматы, 1995.
- Құл-Мұхаммед М. «Алаш» бағдарламасы: қиянат пен ақиқат. – Алматы, 2000.
- Қаһарлы 1916 жыл. Құжаттар жинағы. 1–2 том. – Алматы, 1997, 1998.
- «Қазақ» газеті. – Алматы, 1994.
- Қызыл қырғын. 37-де опат болғандар. Құрастырғандар Қ. Қасенов, Ө. Төреханов. – Алматы, 1994.
- Мұқтарұлы С. Көмпеске. Тарихи анықтамалық басылым. – Алматы, 1994.
- Нүрпейісов К. Алаш һәм Алашорда. – Алматы, 1995.
- Нүрпейісов К., Аяғанов Б., Жақсылықов Н. Қазақстан тарихы. Жалпы білім беретін мектептің 11-сыныбына арналған оқулық. – Алматы, 2004.
- Новейшая история. XX век. Учебник для 9 класса. – Алматы, 2002.
- Омарбеков Т. Зобалаң. Күштеп ұжымдастыруға қарсылық. – Алматы, 1994.
- Очерки по истории Республики Казахстан. Учебное пособие для посту-

пауящих в высшие и среднеспециальные учебные заведения. – Алма-Ата, 1992.

Шаймерденова М. Д. История Казахстана с древнейших времён до середины XX века. Учебное пособие. – Алматы, 1999, 2000.

Шепель В.Н., Касымбеков М.Б. Нурсултан Назарбаев. Хроника деятельности. 0.1.01.2000–01.12.2000.

Хрестоматия по новейшей истории (1917–1939 гг.). Т.1. – Алматы, 2002.

Учебное пособие по истории Казахстана с древнейших времен до наших дней. – Алма-Ата:, 1992.

Атлас истории Казахстана. Конец XVIII в. – начало XX в. Составители: Ж. К. Касымбаев, С. Н. Наумов, И. В. Антонова. Под редакцией Ж. К. Касымбаева. Ч. 2. – Алматы, 1995.

Аяган Б., Ауанасова Ә., Сүлейменов А. Қазақстанның жаңа тарихы: Кеңес жүйесінің дағдарысы және ыдырауы. 1–3 томдар. Алматы, 2012.

Монографиялар, мемуарлық әдебиеттер, мақалалар жинағы

Алаш-Орда. Сб. документов. Составитель Н. Мартыненко. – Алма-Ата, 1992.

Акуев М. Рядом с Первым. Документальная повесть. – Алматы, 2004.

Ақатаев С. Тышқан жылғы қырғын. – Алматы, 1994.

Аманжолов Қ. Ерліктің жарқын беттері. Ұлы Отан соғысында қазақстандық құрамалардың жеңіспен өткен жолдары. – Алматы, 1987.

Антохина-Московченко А. Шарль де Голль и Советский Союз. – М., 1990.

Аяганов Б. Государство Казахстан: эволюция общественных систем. – Алматы, 1993.

Аяган Б. Апогей и закат советского социализма. – Алматы, 2000.

Аяган Б. Красные и черные (Материалы Октябрьской революции, гражданской и Великой Отечественной войны в Гуверовском архиве США). – Алматы, 2005.

Борев Ю. Сталиниада: мемуары по чужим воспоминаниям с историческими притчами и размышлениями автора. – М., 1991.

Вест Н. История Советского государства (1900–1991 гг.). – М., 1992.

Вторая мировая война в воспоминаниях. – М., 1990.

Воспоминания о Жумабае Шаяхметове. – Алматы, 2002.

Волкогонов Д. Триумф и трагедия. И. В. Сталин. Политический портрет. М., 1989.

Гальдер Ф. От Бреста до Сталинграда. Военный дневник. – Смоленск, 2001.

Депортированные в Казахстан народы: время и судьбы – Алматы, 1998.

Деникин А.И. Поход на Москву (очерки русской смуты). – Киев, 1990.

Жунусов А.М. Власть и оппозиция историко-теоретические аспекты. – Алматы, 1997.

Казахстан в Великой Отечественной войне 1941–1945 годов. – Алматы, 2000.

Коллективизация сельского хозяйства в республиках Средней Азии и Казахстана: опыт и проблемы. – Алма-Ата, 1990.

Красная книга ВЧК. 1,2 тома. – М., 1989.

Кредер А. А. Новейшая история зарубежных стран 1914–1997 г. – М., 2002.

- Козлов В. А.** Массовые беспорядки в СССР при Хрущеве и Брежнев. – Новосибирск, 1999.
- Конквест Р.** Жатва скорби. – Киев, 1995.
- Қонаев Д.** Өтті дәурен осылай. – Алматы, 2000.
- Михайлов В.** Хроника великого джута. – Алма-Ата, 1990.
- Назарбаев Н.** Без правых и левых. – М., 1999.
- Олкотт Брилл Марта.** Казахи. (на английском языке). – США, 1987.
- О чем не говорили. Документальные рассказы. – Алма-Ата, 1990.
- Попов Г.** Блеск и нищета административной системы. – М., 1990.
- Республика Казахстан. Хроника 10 лет. – Алматы, 2002.
- Рид Джон.** Рождение нового мира (пер. с английского). – М., 1987.
- Рыскулов Т.** Революция и коренное население Туркестана (сб. главнейших статей, докладов, речей и тезисов). – Алматы, 1996.
- Ш. Иманов., Х. Маданов.** Батырдың биік тұлғасы. – Алматы, 1986.
- Политические репрессии в Казахстане в 1937–1938 гг. Сборник документов. – Алматы, 1998.
- Сариев І., Омаров М.** Ойрандалған адай даласы. – Алматы, 1995.
- Сервис Р.** Ленин. – М., 2002.
- Такер Р.** Сталин. Путь к власти. В 2-х томах. – М., 1990.
- Тәуелсіз Қазақстан.** 1986 жылдың желтоқсаны (1986 жылғы желтоқсан оқиғасының 10 жылдығына). – Алматы, 1996.
- Тербеледі тың дала.** Тың игерушілерге арналған очерктер мен публицистикалар (Құрастырған З. Серікқалиев). – Алматы, 1974.
- Тош Джон.** Стремление к истине. Как овладеть мастерством историка. – М., 2000.
- Шаймуханов Д., Шаймуханова С. Д.** «КарЛАГ». – Караганда, 1997.
- Шоқай М.** Түркістанның қилы тағдыры. – Алматы, 1992.
- Ілиясұлы І., Қарабайұлы Ш.** Қарқара көтерілісі (1916 жылғы Жетісу өңіріндегі көтеріліс басшылары туралы. – Алматы, 1991.

КӨРКЕМ ӘДЕБИЕТ

- Айтматов Ш.** Қызыл алма. Ақ кеме. Жәмилә. Боранды бекет. Жан пίδα. – Алматы, 2005.
- Әуезов М.** Қилы заман. – Алматы, 1974 («Жұлдыз» журналы).
- Герт Ю.** Кто, если не ты? – Алматы, 1989.
- Есенжанов Х.** Ақ жайық. Трилогия. – Алматы, 1965.
- Жұмаділов Қ.** Соңғы көш. – Алматы, 1983.
- Довлатов С.** Рассказы. – М., 2003.
- Кекілбаев Ә.** Үркер. – Алматы, 1981.
- Нәбиев Ә.** Шерулі жылдар шежіресі. – Алматы, 1998.
- Қайсенов Қ.** Жау тылында. – Алматы, 1973.
- Рыбаков А.** 35 и другие годы. Прах и пепел. – М., 2004.
- Толмачев Г.** Повесть об Олжасе. – Алматы, 1996.
- Платонов А.** Котлован. Ювенильное море. – М., 1987.
- Мағауин М.** Аласапыран. Тарихи роман. – Алматы, 1983.
- Момышұлы Б.** Төлеген Тоқтаров. – Алматы, 1965.

- Мұртаза Ш.** Қызыл жебе. Бес кітап. – Алматы, 1999.
- Мұқанов С.** Өмір мектебі. Трилогия. – Алматы, 1964.
- Нұршайықов Ө.** Ақиқат пен аңыз. – Алматы, 1976.
- Ремарк Эрих Мария.** Триумфальная арка. – М., 1992.
- Тәнекеев С.** 1916 жыл (Ереуілтөбе өскерлері). – Алматы, 1994.
- Табей К.** Қайсар рухты қазақ. – Алматы, 1994.
- Төлепберген М.** Қаһарман Бақтығораз. – Алматы, 2000.
- Мағауин М.** Жармақ. Прага, 2009.
- Асқар Ө.** Социализм хикаяттары. Алматы, 2007.
- Самрат Ж.** Өзгеленді бұл ғалам. Алматы, 2009.

БӨЛІМ БОЙЫНША ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

I бөлімге

- Абенов Е. М., Арынов Е. М., Тасмағамбетов И. Н.** Казахстан: эволюция государства и общества. – Алматы, 1996 г.
- Абдиров М. А.** История казачества Казахстана. – Алматы, 1994.
- Амангельды Иманов:** Статьи, документы, материалы. – Алматы, 1974.
- Асылбеков М. Х., Галиев А. Б.** Социально-демографические процессы в Казахстане (1917–1970). Алма-Ата, 1991.
- Рыскулов Турар Рыскулович.** Собрание сочинений в трёх томах. Составители: М. Х. Асылбеков, Л. Т. Балакаева и др. – Алматы, 1998.
- Бочагов А. К. Алаш-Орда.** Краткий исторический очерк о национально-буржуазных движениях в Казахстане в период 1917–1919 гг. – Кызыл-Орда, 1935.
- Булдаков В. Н.** Национально-освободительное движение народов России в 1917 г. и крах российской буржуазной государственности. Исторические записки. – М., 1989.
- Бурджалов Э. Н.** Вторая русская революция. – М., 1980.
- Буржуазия накануне Февральской революции. Сборник документов и материалов. – М.-Л., 1927.
- Военная история Казахстана. Коллектив авторов. – Алматы, 1998.
- Восстание 1916 г. в Казахстане. Сборник воспоминаний и материалов. – Алма-Ата, 1937.
- Восстание 1916 года в Средней Азии и Казахстане. Сб. документов. – М., 1960.
- Грозный 1916 год. Сборник документов и материалов в 2-х томах. Составители: С. А. Асанова, А. А. Жоламанова и др. Алматы, 1998.
- Дахшлейгер Г. Ф.** Социально-экономические преобразования в ауле и деревне Казахстана. Алма-Ата, 1965.
- Елеуов Т.** Народно-освободительное восстание 1916 г. в Казахстане. Алма-Ата, 1955.
- Жириенчин К. А.** Политическое развитие Казахстана в XIX – начале XX вв. Алматы, 1996.
- Зиманов С. З.** Ленин и советская национальная государственность в Казахстане. – Алма-Ата, 1979.

- Иманов Ш., Маданов Х.** Светлый образ батыра. – Алма-Ата, 1986.
- История Казахской ССР. В 5-ти томах. Т. 4. – Алма-Ата, 1980.
- История и историография национально-освободительных движений второй половины XIX – начала XX вв. в Средней Азии и Казахстане. Итоги, поиски, перспективы изучения. – Ташкент, 1989.
- Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін) (очерктер). – Алматы, 1993.
- История Казахстана: белые пятна. – Алма-Ата, 1991.
- К вопросу о характере восстания 1916 г. в Средней Азии и Казахстане. – М., 1954.
- Касымбаев Ж. К.** История города Акмолы (1789–1917 гг.). – Алматы, 1995.
- Кляшторный С. Г., Султанов Т. И.** Казахстан: летопись трех тысячелетий. – Алма-Ата, 1992.
- Козыбаев М. К., Пахмурный П. М. Амангельды Иманов.** Статьи, документы и материалы. – Алма-Ата, 1974.
- Козыбаев М. К.** История и современность. – Алма-Ата, 1991.
- Ленин В. И.** Пробуждение Азии. Полное собр. соч., т. 23.
- Ленин В. И.** Революция в России и задачи рабочих всех стран. Полн. собр. соч., т. 31.
- Ленин В. И.** Письмо М. Кемалю от 7 января 1921 г. ПСС. Т. 52.
- Мартыненко Ч.** Алаш-Орда. Сб. документов. – Алматы, 1992.
- Назарбаев Н. Ә.** Тарих толқынында. – Алматы, 1999.
- Национально-освободительное движение в Казахстане и Средней Азии в 1916 г.: характер, движущие силы, уроки. – Алматы, 1997.
- Нурпеисов К.** Становление Советов в Казахстане (март 1917- июнь 1918). – Алма-Ата, 1987.
- Нусупбеков А. Н.** Объединение казахских земель в Казахской Советской Социалистической Республике. Алма-Ата. 1953.
- Пахмурный П., Григорьев В.** Октябрь в Казахстане. – Алма-Ата, 1978.
- Покровский С. И.** Ленин и победа Советской власти в Казахстане. – Алма-Ата, 1970.
- Рыскулов Т.** Избранные труды. – Алма-Ата, 1989.
- Сафаров Г.** Колониальная революция (Опыт Туркестана). – Алматы, 1996.
- Сулейменов Б. С., Басин В. Я.** Восстание 1916 года в Казахстане. – Алма-Ата, 1977.
- Тасбулатов А., Аманжолов К.** Военная история Казахстана. Очерки. – Алматы, 1998.
- Турсунбаев А. Б.** Казахский аул в трех революциях. – Алма-Ата, 1967.

II бөлімге

- Аманжолова Д.** На изломе. Алаш в этнополитической истории Казахстана. Алматы, 2009.
- 1917 год в Казахстане. Документы и материалы. – Алма-Ата, 1977.
- Борцы за Советскую власть в Казахстане. – Алма-Ата, 1982.

Бочагов А. К. Алаш-Орда. Краткий исторический очерк о национально-буржуазных движениях в Казахстане в период 1917–1919 гг. – Кзыл-Орда, 1935.

Бурабаев М. С. Общественная мысль Казахстана 1917–1940 гг. – Алма-Ата, 1991.

Қазақ КСР тарихы. Бес томдық, 4 том. – Алматы, 1979.

Қазақстан тарихы. Очерктер. – Алматы, 1993.

Козыбаев М. К. Политический портрет Голощёкина Ф.И. Заря.–Алма-Ата, 1988, №8.

Козыбаев М. К., Абылхожин Ж. Б., Алдажуманов К. С. Коллективизация в Казахстане: трагедия крестьянства. – А.-А., 1991.

Мартыненко Н. Алаш-Орда. Сборник документов. – Алматы, 1992.

Назарбаев Н. Ә. Тарих толқынында. – Алматы, 1999.

Нурпеисов К. Н. Становление Советов в Казахстане (март 1917 – июнь 1918 гг.). – Алма-Ата, 1987.

О прошлом для будущего. – Алма-Ата, 1999.

Кыдыралина Ж.У. Алимхан Ермеков. Алматы, 2012.

Покровский С. Н. Разгром интервентов и внутренней контрреволюции в Казахстане (1918–1920 гг.). – Алма-Ата, 1967.

Шоқай М. Түркістанның қилы тағдыры. – Алматы, 1992.

III–IV бөлімдерге

Әбіуақап Қара. Мұстафа Шоқай. Астана, 2012.

Алексеенко А. Н. Население Казахстана. 1920–1990 гг. – Алма-Ата, 1993.

Арынов Е. М. Экспортная ориентация национальной экономики (на материалах Республики Казахстан). – Алматы, 1994.

Асылбеков М. Х., Галиев А. Б. Социально-демографические процессы в Казахстане (1917–1980 гг.). – Алма-Ата, 1991.

Ахметов Т.Т. Кое-что из жизни КГБ. Алма-Ата, 1991.

Аяған Б., Бекенов С. Қазақ тұтқыны. Алматы, 2007.

Аяганов Б. Государство Казахстан: эволюция общественных систем. – Алматы, 1993.

Аяганов Б. Апогей и закат советского социализма. Казахстанский полигон. –Алматы, 2000.

Балакаев Т. Б. Колхозное крестьянство Казахстана в годы Великой Отечественной войны 1941–1945. – Алма-Ата, 1971.

Белан П. С. Участие казахстанцев в завершающих сражениях Великой Отечественной войны. – Алма-Ата, 1979; Казахстанцы в боях за освобождение Белоруссии и советской Прибалтики. Алма-Ата, 1988; Казахстанцы в битве на Волге. – Алма-Ата, 1990; Слава тебя найдёт. – Алма-Ата, 1982; Казахстанцы в боях за свободу Украины и Молдавии 1941–1944. Алма-Ата, 1984; Казахстанцы в боях за Ленинград. – Алма-Ата, 1973.

Бердяев Н. А. Истоки и смысл русского коммунизма. – М., 1991.

Брежнев Л. И. Тың. – Алматы, 1979.

Бурлацкий Ф. Вожди и советники. О Хрущёве, Андропове и не только о них... – М., 1991

Волкогонов Д. Триумф и трагедия. Политический портрет И. В. Сталина. М., 1989 .

Горбачев М.С. Перестройка и новое мышление для нашей страны и для всего мира. – М., 1988.

Декабрь. Книга-хроника. – Алма-Ата, 1991.

Декабрь. Книга-хроника. – Алматы, 1992.

XX съезд КПСС и его исторические реальности. – М., 1991.

Демократизация общества – магистральный путь развития Казахстана. Алматы, 1995.

Джунусова Ж. Х. Республика Казахстан: Президент. Институты демократии. Алматы, 1996.

История Казахстана. Очерк. – Алматы, 1993.

Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін) (очерктер). – Алматы, 1993.

Казахстан в Великой Отечественной войне. Очерки. Вып. 1. – Алма-Ата. 1968; Вып. 2. Алма-Ата, 1974.

Караулов А. Вокруг Кремля. Книга политических диалогов, М., 1990.

Көкен А. Түркістан легионы. Астана, 2000.

Көкен А. Шырғалаң немесе тағы да неміс автономиясы туралы. Астана, 2011.

Дүйсен С., Еңсенов Қ. Жұмабек Тәшенов. Алматы, 2012.

Книга памяти Казахстана. – Алма-Ата, 1995.

Козыбаев М. К. Казахстан – арсенал фронта. – Алма-Ата, 1970.

Козыбаев М. К., Едыгенов Н. Е. Труд во имя победы. – Алматы, 1995.

Козыбаев М. К., Абылхожин Ж. Б., Алдажуманов К. С. Коллективизация в Казахстане. Трагедия крестьянства. – Алма-Ата, 1992.

Коллективизация сельского хозяйства в республиках Средней Азии и Казахстана: опыт и проблемы. – Алма-Ата, 1990.

Қонаев Д. А. Ақиқаттан аттауға болмайды (естелік-өссе). – Алматы, 1994.

Қонаев Д. А. Өтті дәурен осылай. – Алматы, 1994.

Курамысов И. Национальная политика в Казахстане. Алма-Ата, 1932.

Михайлов С. Хроника великого джута. Алма-Ата, 1991.

Независимый Казахстан: декабрь 1986 года (к 10-летию декабрьских событий 1986 г.). – Алматы, 1996.

Назарбаев Н. Ә. Сындарлы он жыл. – Алматы, 1991.

Назарбаев Н. Ә. Әділеттің ақ жолы. – Алматы, 1991.

Назарбаев Н. А. Победа в Великой Отечественной войне – немеркнущий народный подвиг. Казахстанская правда. 11 мая 1995.

Нурбекова Г. Женщины Казахстана – фронту. – Алма-Ата, 1968.

Олкотт Брилл Марта. Казахи (на английском языке). Стэнфордский ун-т. 1987.

О чём не говорили. Документальные рассказы. – Алма-Ата, 1980.

Печенев В. Горбачев: к вершинам власти. – М., 1991.

Покровский С. Н. Казахстанские соединения в битве на Курской дуге. – Алма-Ата, 1973.

- Реабилитация. Политические проблемы 30–50-х годов. – М., 1991.
- Сарсекеев М. К.** Сатпаев. – М., 1980; Алма-Ата, 1988.
- Солженицын А.** Архипелаг ГУЛАГ. 1918–1957. Опыт художественного исследования. Том. 7. – М., 1991.
- Сулейменов О.** Аз и Я. – Алма-Ата, 1975.
- Сталин И. – Л. Берия: «Их надо депортировать». Документы, факты, комментарии. – М., 1992.
- Такер Р.** Сталин. Путь к власти. 1879-1929. – М., 1990.
- Татимов М. Б.** Социальная обусловленность демографических процессов. – Алма-Ата, 1989.
- Трудные вопросы истории. Поиски. Размышления. Новый взгляд на события и факты. – М., 1991.
- Хрестоматия по истории Казахской ССР с древнейших времен до наших дней. – Алма-Ата, 1962.
- Шаймерденова М. Д.** Наурыз «Ұлыстың ұлы күні – великий день народа» – вестник мира и добра, символ весны. А., 2002.
- Ципко А.** Насилие лжи или как заблудился призрак. – М., 1990.

V бөлімге

- Абенов Е. М., Арынов Е. М., Тасмагамбетов И. Н.** Казахстан: эволюция государства и общества. – Алматы: ИРК. 1996.
- Айтматов Ч.** Плаха. Буранный полустанок (И дольше века длится день) – Алматы, 2006.
- Аяган Б.** Апогей и закат советского социализма. – Алматы, 2000.
- Аяган Б.Ғ., Әбжанов Х.М., Махат Д.А.** Қазіргі Қазақстан тарихы. Оқулық. Алматы, 2010.
- Қазақстан тарихы. Очерктер. – Алматы, 1993.
- Козыбаев М.** История и современность. – Алма-Ата, 1999.
- Қонаев Д. А.** Ақиқаттан аттауға болмайды (естелік-эссе). – Алматы, 1994.
- Назарбаев Н. Ә.** Әділеттің ақ жолы. – Алматы, 1991.
- Назарбаев Н. А.** Стратегия становления и развития Казахстана, как суверенного Казахстана. – Алматы, 1992.
- Назарбаев Н. Ә.** Тарих толқынында. – Алматы, 1999.
- Назарбаев Н. Ә.** Жүз жылға татитын он жыл. – Алматы, 2001.
- Назарбаев Н. Ә.** Сындалы он жыл. – Алматы, 2003.
- Назарбаев Н. Ә.** Еуразия жүрегінде. – Алматы, 2005.
- Назарбаев Н. А.** Казахстан–2030. Послание Президента страны народу Казахстана. – Алматы, 1997.
- Независимый Казахстан: декабрь 1986 года (к 10-летию декабрьских событий 1986 г.). – Алматы, 1996.
- «Дағдарыстан жаңару мен дамуға». Қазақстан Республикасының Президенті Н. Ә. Назарбаевтың 2009 жылғы халыққа Жолдауы.
- «Қазақстан–2050» стратегиясы – қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың 2012 жылғы халыққа Жолдауы.

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ БОЙЫНША ВЕБ-САЙТТАР

1. www.kazakhstan.awd.kz
2. www.tarih.spring.kz/
3. www.tarih.ru/
4. www.tarih.spring.kz
5. www.kazakhstan.awd.kz/razdel.html
6. www.kazhistory.ru
7. www.heritagenet.unesco.kz/kz/content/history/history_ru.htm
8. www.calend.ru
9. www.history1997.forum24.ru
10. www.library.kzindex.php?option=com_content&task=view&id=232&Itemid
11. www.countries.ru/?pid=1045
12. www.question.nm.ru/kazhistory.htm
13. www.worcount.com/index.files/historkazah.htm
14. www.profit.kz/news/004868

РЕФЕРАТТАР ТАҚЫРЫБЫ

1. Бірінші дүниежүзілік соғыс және оның Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық жағдайына тигізген әсері.
2. Қазақстандағы 1910–1914 жылдардағы ереуілдік қозғалыстар.
3. Бірінші дүниежүзілік соғыс жылдарындағы қазақ ауылы мен қоныс аударушылар деревнясының экономикалық жағдайы.
4. Қазақстандағы 1916 жылғы көтеріліс (негізгі ошағы, кезеңдері, жазалаушылар отрядтарымен шайқас).
5. Алаш қозғалысы және оның қазақ халқының ұлт-азаттық күресіндегі рөлі.
6. Кеңес өкіметі және Алаш қозғалысына қатысушылардың тағдыры.
7. Қазақстанда XX ғасырдың басындағы халық ағарту ісі.
8. XX ғасырдың бас кезіндегі қазақ әдебиетіндегі ірі тұлғалар.
9. Қазақ зиялыларының XX ғасырдың басындағы қоғамдық-саяси қызметі.
10. Қазақстандағы Ақпан буржуазиялық-демократиялық революциясы.
11. Қазан революциясы қарсаңындағы ұлттық қозғалыстар мен партиялардың құрылуы және қызметі.
12. Е. Бекмаханов – XVIII–XIX ғасырлардағы Қазақстан тарихын зерттеуші.
13. Қазақ АКСР-інің құрылуы халқымыздың өткен тарихындағы аса маңызды оқиға.
14. 1921–1925 қалпына келтіру жылдарындағы Қазақстандағы мәдени құрылыс.
15. 1918–1940 жылдардағы республика еңбекшілерінің сауатсыздықты жоюдағы күресі.
16. Қазақстанда Кеңес өкіметін орнату мен нығайту үшін күрес (Қазақстан аймақтары бойынша).

17. Қазақстандағы Азамат соғысы мен шетел интервенциясы.
18. Қазақстанда халық шаруашылығын қалпына келтіру (1921–1925 жылдар).
19. Қазақстанда ауыл шаруашылығының дамуы (1921–1925 жылдар).
20. Қазақстанның 1920 жылдардағы қоғамдық-саяси өмірі.
21. Соғысқа дейінгі бесжылдық жылдарындағы Қазақстан қалаларының тарихы.
22. Қазақстандағы ұжымдастыру: проблемалар, қорытындысы және салдарлары.
23. «Әскери коммунизм» саясаты және оның Қазақстанда жүзеге асырылуы.
24. Қазақстандағы саяси жер аударылғандар.
25. Қазақстан үш революция жылдарында.
26. Кеңес ғылымындағы ұжымдастыру проблемасы: «ақтаңдақтар».
27. Қазақстандағы саяси партиялар мен қозғалыстардың қалыптасуы мен қызметі.
28. Қазақстандағы «Кіші Қазан»: мақсаты, салдары.
29. Өкіметтің Қазақстандағы байлар мен кулактарды жою шаралары.
30. Отырықшы және жартылай отырықшы шаруашылықтарды жаппай құру бағыты: мақсаты, маңызы, салдары.
31. 1930 жылдардағы аштық және оның Қазақстанның демографиялық дамуына тигізген зардабы.
32. Қазақстандағы 1930–1950 жылдардағы репрессиялар: проблемалар, салдарлары.
33. Қазақстандағы жаңа экономикалық саясат (ЖЭС): мәні, тәжірибесі, сабақтары.
34. Соғысқа дейінгі кезеңдегі халық ағарту ісі және жоғары мектептер жүйесі.
35. Ұлы Отан соғысы майдандарындағы қазақстандық әскери құрамалар мен бөлімдер.
36. Қазақстан тылы – майданға.
37. Ұлы Отан соғысы майдандарындағы қазақстандықтардың жан-қиярлық ерліктері.
38. Қазақстандық–Кеңес Одағының екі мәрте Батырлары.
39. Ұлы Отан соғысы жылдарындағы қазақстандық Социалистік Еңбек Ерлері.
40. Ұлы Отан соғысы жылдарындағы Қазақстанның мәдениеті мен ғылымы.
41. Ұлы Отан соғысы жылдарында Қазақстанға халықтарды күштеп көшіру.
42. Соғыстан кейінгі сталинизм және оның Қазақстандағы көріністері.
43. Қазақстан халқының соғыстан кейінгі жылдардағы (1946–1960) әлеуметтік жағдайы.
44. Қазақстандағы 1960 жылдардағы реформалар: тәжірибе мен проблемалар.
45. XX ғасырдың 50–60-жылдарындағы реформалардың қорытындылары мен аяқталмай қалу себептері.

46. 1950–1960 жылдардағы Қазақстандағы ауыл шаруашылығы мен өнеркәсіптің даму ерекшеліктері.
47. Қазақстандағы тың және тыңайған жерлерді игеру: проблемалар, тәжірибе, жаңаша бағалау.
48. Мәдениет пен ғылым: жетістіктері мен қайшылықтары (1950–1980 жылдар).
49. 1970 жылдардағы республиканың қоғамдық-саяси өмірі.
50. XX ғасырдың 70–80-жылдарындағы Қазақстанның экономикалық дамуы.
51. 1970 жылдардың соңы – 1990 жылдардағы әлеуметтік проблемалар мен өмір сүру деңгейі.
52. 1985–1990 жылдардағы әлеуметтік-экономикалық үрдістер.
53. 1970–1990 жылдардағы республиканың ғылым, музыка, драматургия, кино қайраткерлерінің шығармашылық қызметі.
54. Алматыдағы 1986 жылғы Желтоқсан оқиғасы.
55. Д. А. Қонаевтың саяси портреті, оның басшылық еткен уақыты, Қазақстанның дамуына қосқан үлесі.
56. 1980 жылдардағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси партиялар, қозғалыстар мен одақтар, олардың қызметі.
57. 1979–1989 жылдардағы Ауғанстандағы соғысқа қазақстандықтардың қатысуы.
58. Қазақстандағы экологиялық проблемалар.
59. Арал теңізі және оның проблемасы.
60. 1990 жылдардағы ауыл шаруашылығының жағдайы.
61. Орынбор–Қызылорда–Алматы–Астана – астаналар тарихының ортақ беттері.
62. Тәуелсіз Қазақстан мемлекетінің құрылуы. Әлеуметтік-экономикалық реформаларды жүзеге асырудағы қиыншылықтар мен қайшылықтар.
63. Өнеркәсіп пен ауыл шаруашылығындағы күйзеліс көріністерінің пайда болуы.
64. XX ғасырдың 80-жылдарындағы Қазақстанның демографиялық жағдайының ерекшеліктері.
65. XX ғасырдың 70–80-жылдарындағы Қазақстандағы ғылым мен мәдениеттің дамуы.
66. Азаматтық келісім мен бейбітшілікті қалыптастыру жылдары.
67. Қазақстанның тәуелсіз мемлекет ретінде қалыптасуы мен даму стратегиясы.
68. Қазақстан Республикасының Конституциясы: құрылысы мен мазмұны.
69. Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Н. Ә. Назарбаев.
70. Н. Ә. Назарбаев Қазақстан Республикасында азаматтық келісім мен бейбітшілікті қалыптастыру жолдары туралы.
71. Қазақстанның қазіргі жағдайы мен міндеттері.
72. Ұзақ мерзімді басымдылықты мақсаттар мен оны жүзеге асыру стратегиясы: проблемалар мен маңызы.

73. Қазақстан Республикасының Президенті қойып отырған экономикалық мақсаттар.
74. Қазақстан Республикасы Президентінің Жолдауында айтылғандай, ұлттық қауіпсіздік аса маңызды басымдылық мақсаттардың бірі.
75. Қазіргі кездегі Қазақстанның экономикалық дамуы.
76. Қазақстанның ішкі саясаты тұрақтылығы және қоғамның топтасуы.
77. Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығы, білім алуы мен әл-ауқатының артуы.
78. Қазақстанның геосаяси жағдайы.
79. Халықаралық қауымдастықтағы Қазақстан.
80. Қазақстанның алыс шетел мемлекеттерімен қарым-қатынасы.
81. Қазақстанның қазіргі замандағы сыртқы экономикалық байланыстары.
82. Қазақстан Орта Азия аймағының жолайрығында.
83. Президент Н. Ә. Назарбаевтың Еуразия идеясы.
84. Қазақстанның энергетикалық өлеуеті, халықаралық аренаға шығу.
85. «Қазақстан–2050» – қалыптасқан мемлекеттің даму стратегиясы.

МАЗМҰНЫ

Кіріспе	3
---------------	---

Бірінші бөлім

XX ҒАСЫРДЫҢ БАС КЕЗІНДЕГІ ҚАЗАҚСТАН

§1. XX ғасырдың бас кезіндегі Қазақстанның қоғамдық-саяси жағдайы	6
§2. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс.....	11
§3. Көтерілісшілерге қарсы патша өкіметінің жазалау шаралары	23
§4–5. Қазақстан 1917 жылғы Ақпан революциясы кезінде	32
§6. Алаш қозғалысы және «Алаш» партиясының құрылуы	41
§7. XX ғасырдың басындағы Қазақстан мәдениеті.....	49
§8. Қазақстанның музыка, бейнелеу және қолданбалы өнері	57

Екінші бөлім

1917–1941 ЖЫЛДАРДАҒЫ ҚАЗАҚСТАН

§9. Қазан революциясы және Қазақстанда Кеңес өкіметінің орнауы	65
§10. Қазақстандағы ұлттық автономиялар	74
§11. Қазақстан Азамат соғысы мен шетел интервенциясы жылдарында	79
§12. «Өскери коммунизм» саясаты	84
§13. Қазақ Автономиялы Кеңестік Социалистік Республикасының (Қазақ АКСР-і) құрылуы	89
§14. Қазақ АКСР-і аумағының қалыптасуы.....	99
§15. Қазақстан Жаңа экономикалық саясат жылдарында (1921–1925)	106
§16–17. Қазақстандағы 1926–1941 жылдардағы индустрияландыру.....	112
§18. Қазақстандағы «Кіші Қазан» бағыты.....	124
§19. Қазақстандағы ауыл шаруашылығын ұжымдастыру	131

§20–21. 1930 жылдардағы аштық, шаруалар көтерілістері	138
§22–23. Қазақстанның 1920–1940 жылдардағы қоғамдық-саяси жағдайы	147
§24. 1920–1930 жылдардағы Қазақстандағы мәдени құрылыс	158

Үшінші бөлім

ҰЛЫ ОТАН СОҒЫСЫ КЕЗЕҢІНДЕГІ ҚАЗАҚСТАН

§25–26. Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында (1941–1945)	166
§27–28. Қазақстан – майдан арсеналы	174
§29. Қазақстан аумағына күштеп қоныс аударылған ұлттар ...	183
§30. Ұлы Отан соғысы жылдарындағы Қазақстанның мәдениеті	188

Төртінші бөлім

1946–1991 ЖЫЛДАРДАҒЫ ҚАЗАҚСТАН

§31. Қазақстан соғыстан кейінгі кезеңде (1946–1953).....	197
§32. Соғыстан кейінгі елдің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	203
§33–34. Соғыстан кейінгі жылдардағы Қазақстан өнеркәсібінің дамуы.....	208
§35. Қазақстанда әскери-өндірістік кешеннің қалыптасуы	213
§36. Тың игеру	218
§37–38. Республиканың 1954–1965 жылдардағы қоғамдық-саяси өмірі.....	224
§39–40. Қазақстанның 1965–1985 жылдардағы әлеуметтік-экономикалық дамуы	230
§41–42. Саяси өмір мен ұлттық қатынастар (1965–1985)	240
§43. Қазақстандағы мәдени өмір (1946–1985)	250
§44. Қазақстандағы экологиялық проблемалар мен әлеуметтік-демографиялық үрдістер (1946–1991).....	256
§45–46. Қазақстан қайта құру кезеңінде (1985–1991).....	260
§47. 1980–1990 жылдардағы Қазақстан	270
§48. Қоғамды жаңғырту шаралары.....	276

Бесінші бөлім

ТӘУЕЛСІЗ ҚАЗАҚСТАН МЕМЛЕКЕТІНІҢ ҚАЛЫПТАСУЫ

§49. Республика егемендігін жариялау	283
§50. Қазақстан тәуелсіздіктің алғашқы жылдарында	290

§51. Тәуелсіз Қазақстанның саяси дамуы.....	297
§52. Егемен Қазақстанның қоғамдық-саяси өмірі.....	304
§53–54. Экономикадағы түбегейлі өзгерістер.....	310
§55. «Қазақстан–2030» және «Қазақстан–2050» стратегиялары – Қазақстан Республикасын дамытудың ұзақ мерзімді бағдарламалары.....	317
§56. Қазақстан Республикасының ХХІ ғасырдағы экономикалық дамуы.....	324
§57. Қазақстан Республикасының әлеуметтік саясаты.....	330
§58. Қазақстанның әлемдік қауымдастық қатарына енуі.....	335
§59. Әлемнің жетекші елдерімен стратегиялық байланыс.....	340
§60. Қазақстан және халықаралық ұйымдар.....	345
§61–62. Қазақстанның ХХ ғасырдың аяғы – ХХІ ғасырдың бас кезіндегі мәдениеті.....	349
§63. Н.Ә. Назарбаев – Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті.....	360
§64. Астана – Қазақстан Республикасының жаңа астанасы	364
Қорытынды	369
Қосымшалар	370

Оқу басылымы

Аяған Бүркітбай Ғелманұлы
Шәймерденова Меңдіғаным Жамалбекқызы

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ

(XX ғасырдың басынан бүгінгі күнге дейін)

Жалпы білім беретін мектептің 9-сыныбына арналған оқулық
3-басылымы, өңделген

Схема, кесте, сөзжұмбақтарды дайындағандар
Шәймерденова М. Ж., тарих пәнінің оқытушысы *В. С. Ткаченко*

Оқулықтың 3-басылымын дайындауға қатысқан тарих пәнінің оқытушылары
С. Дүйсенов (Астана қ.), *Т. Ю. Родная* мен *Е. Г. Чернова* (Петропавл қ.)

Оқулықтағы кейбір суреттер ҚР Орталық мемлекеттік
кинофотоқұжаттары және дыбыстық таспа мұрағатынан алынды

Редакция меңгерушісі *Ә. Пірманов*
Редакторы *Ұ. Оспанбай*
Көркемдеуші редакторы *А. Ысқақов*
Техникалық редакторы *Ұ. Рысалиева*
Корректорлары *Ұ. Бахова, Ә. Кенжалина*
Компьютерде беттеген *С. Төлегенова*

ИБ №028

Теруге 28.03.2013 берілді. Басуға 10.07.2013 қол қойылды. Пішімі 60×90¹/₁₆.
Офсеттік қағаз. Өріп түрі «мектептік». Офсеттік басылыс.
Шартты баспа табағы 25,0. Есептік баспа табағы 27,85.
Таралымы 73 000. Тапсырыс №8191.

«Атамұра» корпорациясы» ЖШС-і, 050000, Алматы қаласы,
Абылай хан даңғылы, 75.

Қазақстан Республикасы «Атамұра» корпорациясы» ЖШС-нің
Полиграфкомбинаты. 050002, Алматы қаласы, М. Мақатаев көшесі, 41.